

Nyhetsbrev

svensk scenkonst

Deltagarrekord för Svensk Scenkonst branschdag

Över 500 personer samlades i Göteborg 23-24 april när Svensk Scenkonst bjöd in medlemmar, myndighetsföreträdare, förtroendevalda och intresseorganisationer till de årliga branschdagarna. Programmet, med temat "För scenkonst i en föränderlig tid", går att se i efterhand på vår webbplats.

Årets branschdag arrangerades i samarbete med GöteborgsOperan, Göteborgs Stadsteater och Göteborgs Konserthus. På programmet stod frågor om bland annat hållbarhet, ledarskap och finansiering men också inkluderande scenkonst demokrati och kulturens roll i totalförsvaret.

- Jag vill rikta ett stort tack till våra generösa värdar i Göteborg och till alla medverkande. Vi kan nu se tillbaka på två givande dagar av samtal, insikter och scenkonstsupplevelser, säger Svensk Scenkonsts vd Mikael Brännvall.

Programpunkterna från branschdagarna går att se i efterhand på Svensk Scenkonsts webbplats och Youtubekanal. Nästa års branschdag hålls i Malmö den 6-7 maj 2026.

Se hela programmet i efterhand på vår webbplats

"Scenkonsten skapar förutsättningar för samtal"

Svensk Scenkonsts vd **Mikael Brännvall** inledde branschdagarna med ett anförande där han framhävde scenkonstens särskilda betydelse i tider av osäkerhet och oro. Han lyfte bland annat fram behoven av att främja internationella kulturutbyten men också starkare nätverk mellan Sveriges kulturliv och näringsliv.

- Låt oss tala om att scenkonsten skapar arbetstillfällen, tillväxt, hälsa och innovation. Men låt oss också tala om vad scenkonsten kan ge som är svårare att mäta: mod att känna, kraft att tänka, språk att vara.

Anne Lagercrantz om yttrandefriheten i ett förändrat medielandskap

Branschdagarna inleddes med ett samtal mellan Sveriges Televisions vd Anne Lagercrantz och moderator Emanuel Karlsten om yttrandefrihetens villkor i en tid av globalisering, AI, digitalisering och nya maktstrukturer. I samtalet lyftes bland annat hoten mot det fria ordet runtom i världen men också likheter mellan public service och scenkonsten.

- Vårt bästa skydd, precis som för scenkonsten, är ett relevant och modigt innehåll, sade Anne Lagercrantz.

"Frihet och kultur är fundamentalt sambundna"

Kulturens roll i totalförsvaret var ämnet när Sten Tolgfors, landshövding i Västra Götalands län, gästade branschdagarna. Han talade om hur kultur, frihet och rätten att uttrycka sig är fundamentalt sambundna.

- Konst och vetenskap vittnar om läget i samhället och slår larm när gränser hotas. Utan sanningsbegreppet finns ingen demokrati att diskutera. Men kulturen är också beroende av demokrati och öppenhet, sade han.

Landshövdingens anförande följdes av panelsamtal mellan **Kajsa Ravin**, generaldirektör Kulturrådet, **Lisa Mobrand**, utredare Myndigheten för psykologiskt försvar, **Mats Berglund** (MP), ordförande i kulturutskottet

och kulturpolitisk talesperson, **Kristina Axén Olin** (M), ledamot i kulturutskottet och kulturpolitisk talesperson, **Jeanette Gustafsdotter**, vd Helsingborg Arena & Scen samt **Mikael Flodström**, vd Scenkonst Västernorrland.

Vikten av internationella kulturutbyten

Under rubriken "Göta Älv förenar västra Sverige med världen" samtalade fyra konstnärliga ledare om betydelsen av internationella samarbeten i en tid av ökande geopolitiska spänningar. Där presenterades lyckade exportsatsningar och initiativ som stärker långsiktiga relationer och främjar konstnärlig utveckling. I samtalet medverkade **Henning Ruhe**, konstnärlig chef Opera/Drama GöteborgsOperan, **Katrin Hall**, konstnärlig chef GöteborgsOperans Danskompani, **Linda Zachrisson**, konstnärlig ledare Göteborgs Stadsteater och **Anna-Karin Larsson**, vd Göteborgs Symfoniker.

Att förebygga och hantera förtroendekriser

Krishanteraren, medietränaren och medierådgivaren **Jeanette Fors-Andrée** avrundade den första dagen med en föreläsning om förtroendekriser och kriskommunikation. Där delade hon med sig av konkreta strategier och praktiska verktyg för att både hantera och förebygga förtroendekriser.

- Medieklimatet är tuffare än någonsin och lynchmobben på sociala medier blir större och större. Vi lever i en svår tid för organisationer och offentliga personer och som verksamhet behöver vi bli allt bättre. Ofta sätter vi krokben för oss själva genom hur vi hanterar och reagerar på det som har hänt, sade hon.

Fler perspektiv på kompletterande finansiering

Under rubriken "Fler ben att stå på - nya vägar till kompletterande finansiering" talade **Kristin Danielsen**, generaldirektör för norska Kulturdirektoratet. Hon delade med sig av såväl statistik som konkreta exempel på hur man i Norge arbetar med exempelvis matchning mellan kulturverksamheter och finansiärer.

- Pengar följer värderingar. Det viktigaste är därför att vara tydlig med vilka värderingar man har och vad man bidrar med till samhället - och hitta en samarbetspartner och finansiär som matchar det.

Programpunkten följdes av ett panelsamtal med konkreta exempel på kompletterande finansiering.

I samtalet medverkade **Staffan Liewendahl**, Interaction Manager, Swedish banking, Swedbank, **Catarina Deremar** (C), ledamot i kulturutskottet och kulturpolitisk talesperson, **Alex Bergström** (S), ordförande, kulturnämnden Region Västra Götaland, samt **Lotta Lekvall**, vd Folkteatern i Göteborg.

Inkluderande scenkonst och hållbart ledarskap

Under två parallella seminarier fick deltagarna fördjupa sig i frågor om hållbart ledarskap och om hur arbetsgivare kan ge scenkonstnärer med funktionsnedsättning bättre förutsättningar till anställning och konstnärligt utövande. Seminarieriet om ledarskap leddes av ledarskapsexperten **Kaj Hedlund** som guidade publiken genom både övningar och diskussioner.

I seminariet om inkluderande scenkonst medverkade **Sophia Alexandersson**, verksamhetschef och konstnärlig ledare ShareMusic & Performing Arts, **Karin Delén**, dansare, jurist och projektledare, **Mira Helenius Martinsson**, vd och konstnärlig ledare Skånes Dansteater, **Sandra Johansson**, verksamhetsledare Moomsteatern, Simon Norrthon, förbundsordförande Fackförbundet Scen & Film, **Greta Sundberg**, dramatiker, författare, skribent och pedagog, samt **Martin Hjorth**, förbundsjurist Svensk Scenkonst.

Grön omställning och goda exempel på samverkan från danssektorn

I mars lanserade Svensk Scenkonst den svenska upplagan av Theatre Green Book, ett skräddarsytt metodstöd för hållbarhetsarbete inom scenkonsten. Vid branschdagarna berättade **Laura Sedgwick**, som är ansvarig producent av det engelska ursprungsmaterialet, hur metoden fungerar och kan användas i vardagen. I seminariet medverkade också **Kat Ellis**, teknisk chef vid brittiska Young Vic, och **Jacob Teglgård**, projektledare vid danska Centrum för hållbarhet vid Kulturens Analyseinstitut för att berätta hur de arbetat med grön omställning.

I ett seminarium om dansen som föredöme för samverkan och samarbete berättade flera medverkande om sina arbetssätt och erfarenheter av konstnärliga utbyten och samproduktioner. I panelsamtalet diskuterades hur övriga scenkonstbranschen kan dra nytta av erfarenheterna men också varför dansen lyckats så väl. Att dansare är "doers" är en förklaring, menade **Camilla Ekelöf**, konstnärlig chef Unga Spira och Dans/Smålands Musik & Teater.

- Om vi vill göra något så gör vi det, eftersom vi som dansare hela tiden är i rörelse. Vi väntar inte, sade hon.

I panelsamtalet medverkade också **Anna Lyrevik**, chef för Kulturförvaltningen Region Skåne, **Jenny Månström**, verksamhetsledare Danscentrum Syd, **Mika Romanus**, direktör Konsthälsan samt **Johannes Öhman**, vd och konstnärlig ledare för Dansens Hus.

Avslutande utblick mot Norden och Europa

I slutet av branschdagarna talade Per Olsson, docent och biträdande forskningschef vid Stockholm Resilience Centre, Stockholms universitet om scenkonsten som drivkraft för en hållbar framtid.

Därefter möttes Tobias Veit, vd Schaubühne Berlin, och Göteborgs Stadsteaters vd Björn Sandmark i ett samtal om hur scenkonsten kan stärka demokratiska värderingar i en tid av snabba omvärldsförändringar.

Nordiska ledare vill se fördjupat samarbete

Branschdagarna avslutades med en reflektion från ledarna för Svensk Scenkonsts systerorganisationer i Norge och Danmark. **Peter Mark Lundberg**, vd Dansk Teater och **Morten Gjeltén**, vd Norsk teater- og orkesterforening, sade båda två att länderna delar många av Sveriges utmaningar inom scenkonst- och kulturfrågorna.

- Dagarna har inspirerat mig till ännu mer nordiskt samarbete. Jag tror att vi kan göra mycket mer med en gemensam nordisk kulturpolitik, sa Peter Mark Lundberg.

Morten Gjeltén betonade också värdet av ett ömsesidigt utbyte av erfarenheter och lärdomar.

- Vi lärt oss väldigt mycket av Svensk Scenkonst genom åren, som har varit en föregångare i att organisera branschen. Men vi kan också utbyta kulturpolitiska principer mellan våra länder. Norge har exempelvis helt nyligen fått en reviderad kulturlag som slår fast i lagtext att alla konstnärliga beslut ska tas på armlängds avstånd från politiken, sade han.

Här kan du se programpunkterna i efterhand

Nya ledamöter invalda i Svensk Scenkonst styrelse

Tre nya ledamöter valdes in i Svensk Scenkonsts styrelse tisdag den 23 april, när föreningen höll sin stämma i Göteborg i samband med branschdagarna. Stämman beslutade också om omval av styrelsens ordförande, vice ordförande samt flera befintliga ledamöter.

Erling Fredriksson, teaterchef vid Tornedalsteatern, är ny ledamot i Svensk Scenkonsts styrelse tillsammans med Magnus Lunderquist, ordförande för Kristdemokraterna i Umeå, samt Olle Strandberg Colling, ordförande för Cirkuscentrum. Stämman beslutade att välja om ordförande Birgitta Svendén och vice ordförande Petra Brylander.

[Läs hela nyheten](#)

Klart med nytt kollektivavtal för offentligt finansierade scenkonstinstitutioner

Svensk Scenkonst har tecknat avtal med Fackförbundet Scen & Film samt Akademikerförbunden avseende anställda vid offentligt finansierade scenkonstinstitutioner för perioden 1 april 2025 till 31 mars 2027. Avtalet följer det etablerade märket på arbetsmarknaden med en total kostnadsökning 6,4 procent, varav 0,4 procent utgör avsättning till deltidspension. Avtalet innehåller även en ny anställningsform för konstnärlig personal och förenklade ersättningsregler för anställda på pjäskontrakt.

- Vi har haft konstruktiva och effektiva förhandlingar och är glada över att ha kunnat träffa vår första överenskommelse redan två veckor efter att märket har satts. Vi fortsätter nu förhandla våra övriga kollektivavtal, säger Maria Grundtman, förhandlingschef på Svensk Scenkonst.

[Läs hela nyheten](#)

Svensk Scenkonsts vd på SvD Debatt: "Sätt stopp för skenande hyror"

Den 22 april skrev Svensk Scenkonsts vd Mikael Brännvall på SvD Debatt om vikten av en helhetslösning på den allvarliga hyressituationen för fem statliga kulturinstitutioner.

Sedan 2001 har kostnadshyra tillämpats för Dramaten, Historiska museet, Kungliga Operan, Nationalmuseum och Naturhistoriska riksmuseet. Modellen innebär att hyresgästen ska täcka fastighetens kostnader över tid, vilket har lett till kraftiga och oförutsägbara hyreshöjningar i samband med renoveringar och löpande underhåll.

Svensk Scenkonst har länge påtalat det akuta behovet av förändring och välkomnade därför regeringens beslut att utreda kostnadshyresmodellen. I debattartikeln framför Mikael Brännvall flera skäl till varför regeringen nu behöver genomföra samtliga av de förslag som presenterades av utredaren i december 2024:

"Nu ligger ett väl underbyggt förslag om marknadsmässig hyra, som har potential att lösa ett långvarigt strukturproblem, på finansmarknadsministerns bord. För att lyckas krävs dock att regeringen går vidare med utredarens samtliga förslag, inklusive det nödvändiga komplementet med intäktsjusterad hyra. Denna helhetslösning är avgörande för att berörda verksamheter ska få stabila och rimliga förutsättningar att leva upp till sina uppdrag som nationella kulturinstitutioner."

[Läs hela debattartikeln](#)

Aktuella remissvar från Svensk Scenkonst

Ersättningsregler för privatkopiering pressar kulturbranschen

Svensk Scenkonst har yttrat sig över Justitiedepartementets promemoria "Ändrade ersättningsregler för privatkopiering

Skatteincitament för gåvor till ideell verksamhet

Svensk Scenkonst har yttrat sig över delbetänkandet "Skatteincitament för juridiska personers gåvor till ideell

(Ju2025/00414)". Den föreslagna regeländringen innebär att svenska konsumenter måste börja betala privatkopieringsersättning till rättighetshavare i tredje land (exempelvis USA och Storbritannien) trots att användare i tredje land inte behöver betala till svenska rättighetshavare. Förslaget bedöms leda till minskade intäkter för svenska utövande konstnärer och producenter. Svensk Scenkonst anser att regeländringen riskerar att få negativa konsekvenser för den svenska scenkonsten i allmänhet.

verksamhet" (SOU 2024). Svensk Scenkonst skriver att det är viktigt att nivåerna för skattereduktion och avdragsrätt avseende gåvor höjs eftersom nuvarande skatteregler inte ökar incitamenten till gåvor, men också för att kulturen har ett allt större behov av kompletterande finansiering i takt med minskade offentliga anslag. Svensk Scenkonst anser samtidigt att det är olyckligt att utredningen inte fått i uppdrag att även genomlyska kultur- och idrottsorganisationers möjligheter att bli godkända gåvomottagare.

Läs hela remissvaret

Läs hela remissvaret

svensk scenkonst

För professionella verksamheter inom scenkonstbranschen

Svensk Scenkonst är den heltäckande bransch- och arbetsgivarorganisationen för professionell scenkonst. Vi verkar för att medlemmarna ska ha optimala förutsättningar att producera och sprida scenkonst av högsta kvalitet i hela landet och samtidigt vara ansvarstagande arbetsgivare. Med gedigen kunskap om branschen företräder vi medlemmarna och erbjuder stöd och service som utgår från deras behov.

Vi representerar cirka 260 verksamheter inom scenkonsten.

svensk scenkonst | birger jarlsgatan 39 | box 1778 | 111 87 stockholm | tel 08 440 83 70 www.svenskscenkonst.se

Följ oss i sociala medier

Prenumerera | Avanmälan